

ДОСЛІДЖЕННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ВВЕДЕННЯ АКЦИЗУ НА РОЗДРІБ

Аполлонова Н.В., Соколенко В.А.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

В роботі розглянуто питання доцільності введення місцевого акцизу на роздріб.

Ідея місцевого акцизу є нововведенням першої хвилі децентралізації 2014 року. Ставка такого акцизу встановлюється у розмірі 5 відсотків від вартості товару. При цьому розмір акцизу розраховується від вартості товару з ПДВ. Зазвичай акцизи збираються на стадії виробництва. Але зібраний «на заводі» податок важко вважати справедливим місцевим податком. Адже виробники зазвичай зосереджені в кількох громадах. Тому було прийнято рішення збирати новий місцевий акциз в місцях продажу підакцизних товарів.[1]

У розгляді даного питання існує дві протилежні думки. Перша думка про те, що місцевий акциз є компенсатором скасування державою субвенції на комунальне дорожнє господарство, ряду податкових платежів, а також зменшення частки зарахування ПДФО. А головне — місцевий акциз є потужним стимулом для економічного розвитку громад. Протиставною думкою є те, що місцевий акциз грубо порушує не тільки норми Податкового кодексу України, але й загальні правила оподаткування в усьому цивілізованому світі, головним принципом якого є те, що податки на податки не нараховуються. У той же час, податковий комітет пропонує розглянути можливість повного скасування роздрібного акцизу. У вигляді компенсаторів пропонується ввести новий податок за ставкою 1% і поширити його на всі товари, які реалізуються через роздрібну торгівлю. Це повинно спростити адміністрування і збільшити відрахування до бюджетів до більш ніж 9 млрд грн.

Друга думка є більш доречною – місцевий акцизний податок є не вигідним. По перше, через нерівномірний розподіл доходів між регіонами (прикордонні регіони отримуватимуть більше. По друге, запровадження такого податку та запропонованої системи його адміністрування відволікатиме значні фінансові та матеріально-технічні ресурси контролюючих органів, враховуючі велику кількість потенційних платників. Так, лише на роздрібну торгівлю алкогольними напоями та тютюновими виробами станом на 3 квартал 2014 року видано понад 150 тис. ліцензій. По третє, буде відбуватись збільшення тіньового обігу. Пропоновані зміни позбавляють органи місцевого самоврядування базового рівня можливості впливати на процес боротьби з тіньовою економікою. При розщепленні місцевого акцизу між рівнями неможливо буде виявити конкретних суб'єктів, які займаються контрафактом.

Література:

1. Сайт економічного видання «Дзеркало тижня. Україна» <http://gazeta.dt.ua>.- Дата звернення: 30.11.2016.